

Lapsevanem käskis eliitkooli õppekava lihtsamaks teha

Lapse teise kooli viimise asemel lammutasid paar vanemat Tartu eliitkooli õppekorralduse. Löögi all on ka teised süvaõppega koolid.

Heidit Kaio

heidit.kaio@ekspress.ee

On sügis 2006. Tartu Miina Härma koolis käib teise klassi lastevanemate koosolek. Üks ema võtab sõna: seoses sellega, et teisest klassist algas inglise keele süvaõpe, antakse lastele liiga palju õppida. Nõudlik lapsevanem **Terje Kapp** räägib, et nädalavahtusel aitas ta oma lapsel inglise keele sõnu tuupida: kümme sõna pähe ajada on liiga palju, seitse oleks mõistlik. Teised vanemad laiutavad käsi. Klassijuhataja kordab seda, millest oli juttu esimese klassi avaaktusel – süvaõppega koolis ongi õppetöö pingelisem.

Lapsevanem ajab oma rida: õpetamise meetoodika ei ole õige, riiklik õppekava kirjeldab õpetamise eesmärgi teist moodi.

Sellest koosolekust on saanud lapsevanemate seas legend: emad ja isad armastavad seda oma tuttavatele kirjeldada ning ka selle ajaleheartikli valmimise aegu räägitakse seda mitu korda.

Kooli juhtkond kutsus kokku uue koosoleku, mis käsitleb õppekoormust ja selle mahtumist etteantud raamidest. Direktor ja õppealajuhataja loevad ette seaduse punkte, inglise keele õpetajad vastavad küsimustele. Ei mingeid liigseid emotsioone. "Kõik olid hästi rahulikud ja positiivsed. Minu hinnangul oli see kooli pädevuse tipp," ütleb lapsevanem **Merike Ploom-Lindmaa**.

Nõudlik lapsevanem **Terje Kapp** jätkab range joone ajamist. Teda huvitab õpetajate kvalifikatsioon ja õpetamiseks kasutatav meetoodika. Tema töökohas – kutsehariduskeskuses – peaksid lapsevanemad kohtuma emakeele õpiku autoriga, kelle juttu emad-isad saaksid võrrelda eesti keele õpetaja tööga. Teisi lapsevanemaid see ei huvita.

Kas lapsevanem sõi õpetajad välja?

Praegu käivad samad lapsed neljandas klassis, neil on olnud igal aastal uus inglise keele õpetaja. Kooli direktor **Ene Tannberg** ütleb, et õpetajad vahetusid seoses kooliastme vahetumisega.

Lastevanemad aga kardavad, et nõudlik lapsevanem on õpetajatel hinge seest söönud nende pädevust pidevalt kahtluse alla seades.

Viimase inglise keele õpetaja saatsid lapsed kevadel ära südamlikkusega, mis täiskasvanuid üllatas. Omal algatusel joonistasid õpilased tänukirja "The Best Teacher in the World" ("Parim õpetaja maailmas"). Tegemist on kogenud keeleõpetajaga, keda õpilased iseloomustavad sõnadega "stiilselt range".

Terje Kapp ütleb: "Ma ei ole mitte kuskil juhtinud tähelepanu puudujääkidele õpetajate kompetentsuses ning ma ei kahtle õpetajate oskustes ka praegu." Oma tegevust nimetab Terje Kapp heatahtlikuks abiks: "Kui lapsevanem on teadlikum ja soovib lapsele (ja teistele lastele) paremat, siis tasuks satub ta ajakirjanduse huvioribiiti?"

Tartu juhtum võib käivitada ahelreaktsiooni

Kuni tänavuse sügiseni mõjutas Terje Kapi teadlikkus ainult praegust neljandat klassi. Uuest õppeaastast on tema tegevuse tagajärjel aga õpikud välja vahetanud teisedki Miina Härma põhikooli klassid. Kui haridusministeerium on järjepidev, siis peaks sama juhtuma ka teistes keele süvaõppega koolides.

Asi on selles, et kolm lapsevanemat (nendest ühe laps on koolist lahkunud) saatsid mullu sügisel haridusministeeriumile kirja, et kool ei pea kinni seadustest.

Terje Kapp, **Ene Raid** ja **Merike Rand** teatasid, et kool küsib õpikute eest raha (need peaksid olema tasuta) ning kasutatakse õpikud, mida ei tohi Eesti koolis kasutada.

Inglise keele süvaõppega Miina Härma koolis on aastaid kasutatud Inglismaal välja antud Cambridge University Pressi õppematerjale. Aktiivsed lapsevanemad selgitasid välja, et seda ei tohi teha, ning sundisid haridusministeeriumi abil kooli õpikuid vahetama.

Nimelt pühendas endine haridusminister **Mailis Reps** oma ametiajal palju tähelepanu õpikute kirjastamisele.

Tema algatusel kirjutas Riigikogu seadusesse punkti, et kirjastused peavad ise õpikud haridusministeeriumi juures registreerima.

Suured Inglise või Saksa kirjastused ei hakka aga tegelema Eesti ministeeriumis paberitööga. Samas tohib õpetööks kasutada ainult Eestis registreeritud õpikuid. Varem võis ka kool ise esitada nimekirja materjali.

Tartu kool pidi õpikud välja vahetama

Veebruaris, mõni kuu pärast kirja saamist, kutsus ministeerium vaibale Miina Härma kooli direktori ja õppealajuhataja. Kohal oli ka Tartu linnavalitsuse esindaja.

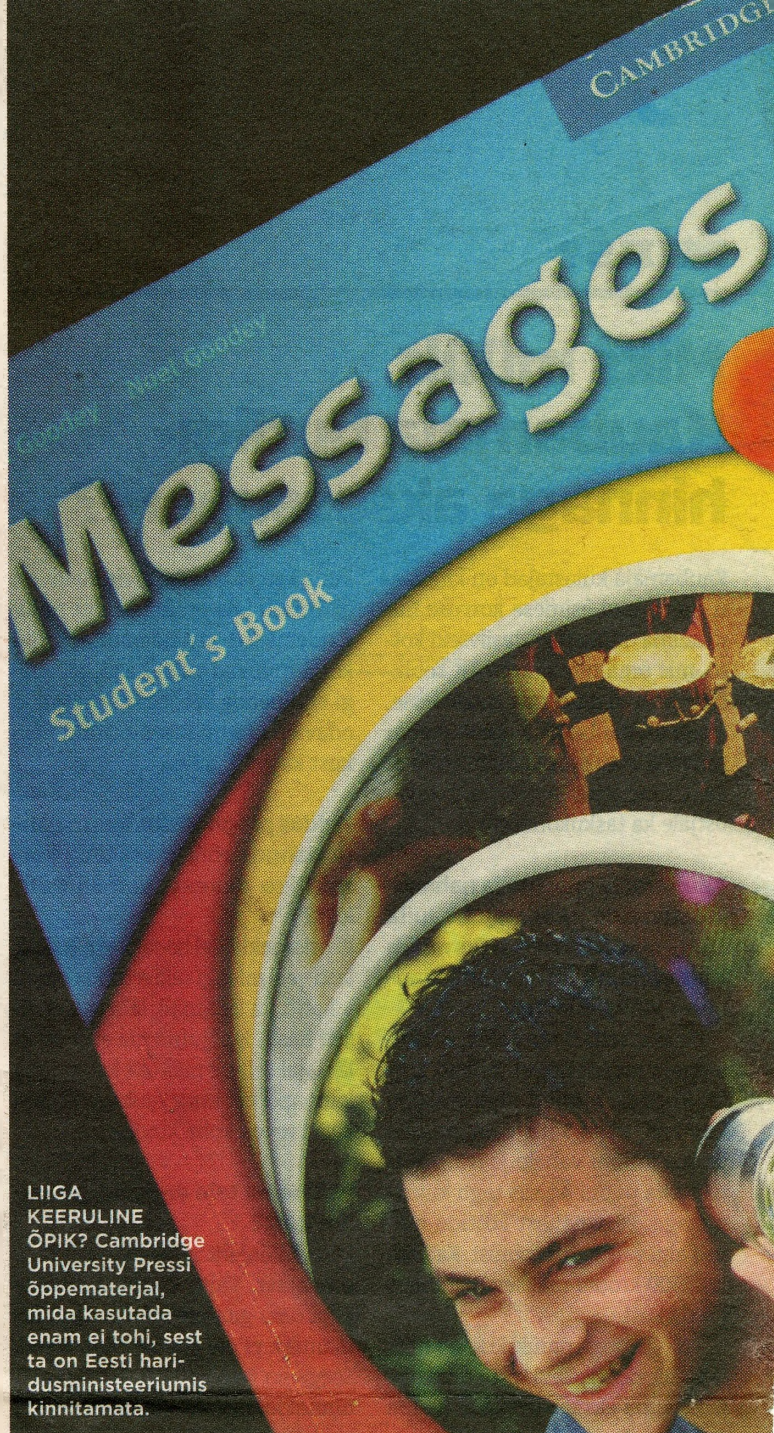
Kuu aega hiljem sai kool ettekirjutuse, et raha ei tohi õpikute eest võtta ja raamatud tuleb välja vahetada.

Heitusid need lapsevanemad, kes õpetajaid ja kooli traditsioone usaldasid (inglise keelt on Miina Härmas süvitsi õpetatud ligi 50 aastat). Samuti polnud rahul need, kel on samas koolis käinud mitu last ning kes oskavad hinnata õpilaste toimetulekut.

Vanemad koostasid kooli toetuseks kevadel kaitsekirja. Kooli hoolekogu pakkus, et raskustes peredele võiks välismaa õpikute ostmise kulu korvata vilistlaste kogutud fondist.

Siiski on seadus täitmiseks kõigile ja lapsevanemate toetusallkirjad ei aidanud. Tänavu sügisel olid Miina Härma laste laual samad õpikud mis tavakoolideski. Sügisel lastevanemate koosolekul elasid emad-isad välja nõrdimust. Tegemist on süvaõppega kooliga, kuhu on katsetega valitud võimekad lapsed, aga neil pole kodus midagi õppida; samuti on neil tavakooli keeleõpiku tarkused ammu seged. Et keeletunnid on peaaegu iga päev, saab õpik jõuludeks läbi. Niisiis on süvendatult keelt õpetava kooli alused kahtluse alla seatud.

"Mina olen kooliga rahul," ütleb lapsevanem **Merike Ploom-Lindmaa**. Ta tsiteerib **Lauri Leesit**, et Eestis peavad olema koolid rahvusliku intelligenti taastootmiseks. "Traditsioonilist ha-

LIIGA KEERULINE
ÕPIK? Cambridge
University Pressi
õppematerjal,
mida kasutada
enam ei tohi, sest
ta on Eesti haridusministeeriumis
kinnitamata.

KOOL KARTIS POLIITILIST
SURVET? Õppekava ümbertegemist nõudnud isa Toomas Kapp on Tartus mõjukas poliitik.

ridust ja õpetajaid tuleb kaitsta," ütleb Ploom-Lindmaa.

Uued õpikud liiga lihtsad

Kui haridusministeerium on järjekindel, peaks ta sekkuma ka teiste koolide õpikuvalikusse. Erand on Prantsuse lütseum, kus direktor **Lauri Lees** on ise kirjutanud süvaõppega koolile sobivad prantsuse, inglise ja vene keele õpikud.

Inglise kolledž ja Saksa gümnaasium kinnitavad, et kasutavad välismaal välja antud keeleõpikuid. "Kahjuks meie õppematerjalid veel ei ole sellel tasemel, et õpilased heaks keeleoskuseks ette valmistada. Ja minu arust on oluline, et õpilane saab koolis korralikult võõrkeele selgeks, mitte niivõrd see, milliste õpikute järgi õpetatakse," ütleb Saksa gümnaasiumi direktor.

"Kuidagi peab tulema lahendus," pole õpikute vahetusega rahul ka Miina Härma gümnaasiumi direktor **Ene Tannberg**. Uus õppematerjal on liiga lihtne. Tema hinnangul peaks seadust muutama. "Õpetajad on ka nõrdsinud."

Kooli hoolekogu liige, Tartu ülikooli inglise keele õppejõud **Enn Veldi** arvab, et õpetajaid ja nende valikut võiks usaldada.

Ministeeriumisse kirjutanud lapsevanem **Ene Raid** põhjendab enda aktiivsust jutuga, et asju peab ikka seadustega kooskõlas ajama. Tema on varem olnud rahulolematu, et Miina Härma eliitkooli ootused on tihti kõrgemad, kui riiklik õppeprogramm ette näeb.

Muutusi nõudis poliitiliselt mõjukas pere Ministeeriumile kaevanud lapsevanem **Terje Kapp** jääb kaebekirjast rää-

Protesti avaldanud emale ei läinud korda seletus, et süvaõppega koolis ongi õppetöö pingelisem.

Noel Goodey Diana Goodey Karen Thompson

CAMBRIDGE

Messages

Workbook

1

Free
CD-ROM

For Windows and Mac OS X

FOTOD MARGUS ANSU / POSTIMEES, KRISTO NURMIS / EPL

Miina Härma on tartlaste unistus

■ Tartu Miina Härma kool on Eesti üks tippkoole. Riigieksamite tulemuste põhjal koostatavates edetabelites on Miina Härma alati olnud viie esimese seas koos Prantsuse lütseumi, Inglise kolledži, Reaalkooli ja Tartu Treffneri gümnaasiumiga.

■ Paljude Tartu koolieelikute lastevanemate seas valitseb selsukoht, et "kui minu laps pole Miina Härmas, siis pole ta kusagil". Nad teevad tõsiseid jõupingutusi, et lapsed oleksid sisseastumiskatsetel edukad, ja selleks eraõpetaja palkamine pole ebatavaline.

■ Kooli sisseastumine on aga alles pingelise õppetöö algus ja võib selguda, et igale lapsele selline koormus ei sobi.

kides sõnaahtraks, kuigi paberil seisab tema allkiri koos mobiiltelefoni numbri-ga. Kapp rõhutab vaid, et asi peab olema seaduslik.

Muuseas, tema abikaasa on **Toomas Kapp** – kohaliku veevärgi juht, linnavolikogu saadik ja Reformierakonna fraktsiooni liige (ka peaminister **Andrus Ansip** kuulub samasse Tartu seltskonda). Seoses sellega on haridusteemalisel vaidlusele siginenud tasand, kus pe-

rekond Kappisid kahtlustatakse parteilise mõjuvõimu kasutamises ja teiselt poolt otsitakse omakorda poliitilist ärategemist.

Inimeste omavaheline seotus on ka põhjus, miks mitmed lapsevanemad ei soovi oma nime avaldada. "Ah, selline korporatiivsus on Tartule nii iseloomulik," ütleb lapsevanem Ploom-Lindmaa. Tema kolis Tartusse alles mõnda aega tagasi.